

SVÄNGSTA SAMHÄLLE

Trakten får anses som en av Blekinges vackraste och det är naturligt att de forsar och fall som finns här, utgjort dragningskraft för en tidig industriell utveckling.

Namnet Svängsta fick man av att man badade hästar i ån. Antingen stod man på en sten och höll i hästens grimskäpp och lät hästen simma runt ett slag, eller red man en tur ut i ån. Detta kallades att *svänga hästen*.

Ett torp var beläget vid den plats där man brukar svänga hästarna och fick därav sitt namn, *Svängsta-torpet*. Det var i samband med försäljningen av detta torp namnet Svängsta förekom i skrift för första gången, år 1852.

Torpet, som tillhörde Hundsjömåla gård, låg mitt emot den gamla Kjellsavägen som ledde upp till gården. Vid järnvägens anläggning flyttades torpet över till den östra sidan av landsvägen. En smed vid namn Kjell bebodde stugan en längre tid, därav namnbytet till *Kjellsastugan*. Då vägen breddades år 1964, revs torpet.

Svängsta blev betraktat som **samhälle** först när tåget kom till byn år 1874.

Detta var en epokgörande händelse för alla och envar, nu blev det möjligt att färdas på järnväg utmed sträckan *Carlshamn-Wislanda*.

Första stationshuset

Det **första stationshuset** byggdes 1874 och var beläget norr om den stora eken öster om järnvägsspåret.

År 1953 revs stationen och ersattes med ett **nytt post- och stationshus** på västra sidan om järnvägen.

Här i Svängsta låg också på sin tid Sveriges sydligaste **järnvägstunnel**. Den betraktades som ett tekniskt underverk, men var väldigt trång. Den vållade tågpersonalen stora bekymmer när större laster skulle gå igenom. Tunneln försvann 1952, då man sprängde bort det ovanför liggande berget.

Persontrafiken på Vislandabanan upphörde 1970. Banvallen är nu omgjord till cykelbana. Den senare stationsbyggnaden revs 1987.

Nya post- och stationshuset

Efter järnvägens tillkomst utvecklades industrin snabbt i Svängsta. Förutom att samhället var placerat vid en vattenrik å, hade man en genomfartsväg, **Holländarevägen**, som byggdes under mitten av 1600-talet. Denna sträckte sig från Småland till staden och hamnplatsen i Karlshamn. Nu hade man utöver detta fått en järnväg som gav samhället större möjligheter.

Industrier längs ån växte upp. Den första var **Manufakturverket** och något årtionde senare startade Henning Hammarlund **Halda fickurfabrik** i Svängsta. Kvarnen och sågen i Marieberg lades ner och istället byggdes **Mariebergs Yllefabrik**.

Gustav Thorsell lade ner sin gästgiverirörelse i Møllegården och uppförde år 1875 en affärsfastighet mitt emot stationsbyggnaden. Flera affärsverksamheter följde i rask takt efter Thorsells.

Så hade Svängsta vid sekelskiftet blivit ett litet blomstrande industrisamhälle som allt mer och mer växte.

Svängsta från norr. Lägg märke till stickspåret med grusvagnar.